

Facultat de Ciències Polítiques i Sociologia

**Treball de Fi de Grau
Resum executiu**

ELS MARCS INTERPRETATIUS DE LES POLÍTIQUES PÚBLIQUES DAVANT LA PROSTITUCIÓ A ESPANYA

Sara Casajuana Costa

Tutor: Nicolás Barbieri

Data: 20/05/2019

Grau en Ciència Política i Gestió Pública

L'anàlisi de marcs interpretatius ens reflecteix les diferents perspectives en què els actors observen els problemes públics. Quan no hi ha un consens clar en la definició d'un conflicte, les idees entren en competència, ja sigui en relació a atribuir la responsabilitat, descriure les causes, exposar quines polítiques públiques són les més adequades per gestionar-lo, etc. Aquesta pluralitat de visions d'una mateixa situació determina les bases de la controvèrsia pública.

La prostitució es presenta com un problema públic en la nostra societat degut a l'estigmatització i la violència amb la qual s'associa. Així doncs, aquest treball intenta mostrar, des d'una visió constructivista, quin és el marc interpretatiu dominant de les polítiques públiques enfront la prostitució a Espanya, incidint breument en el cas concret de Barcelona.

La recerca planteja de manera general els models normatius existents – legalista, reglamentarista i abolicionista-, situant el cas espanyol en un marc d'al·legalitat, el qual no es posiciona envers el treball sexual. En relació al marc teòric exposat, la literatura utilitzada exposa el següent. Primerament, que el model reglamentarista desplegat a Barcelona pretén normalitzar la prostitució, eliminant la marginalitat i els prejudicis associats a l'activitat, garantint els drets de les dones que l'exerceixen. En segon lloc, que es produeix una invisibilització de la figura de l'home en l'explicació del problema públic, tot i que la prostitució estigui dirigida per i per a ells. En últim terme, s'explica que es produeix un desequilibri entre diagnòstic i pronòstic en relació al gènere. El fet que el concepte de *desigualtat de gènere* aparegui amb freqüència no va acompanyat de polítiques públiques dirigides a aconseguir una igualtat efectiva entre homes i dones.

La metodologia de l'estudi es basa en l'anàlisi de discursos enunciat per diversos actors, els quals provenen de l'àmbit polític, de moviments socials o d'organitzacions no governamentals, amb la finalitat d'entendre de quina manera perceben el problema públic. Les veus estudiades són de La Defensora del Poble, diverses ONG que treballen diàriament amb la prostitució, el sindicat UGT, l'Organització Malos Tratos, l'Agència ABITS de Barcelona, el Codi Penal espanyol i l'associació de prostitutes OTRAS. En els discursos esmentats s'analitza el concepte de *prostituta*, *prostituïda*, *violència de gènere* o *client* per tal de comprendre quin és el seu relat – ja sigui explícit o implícit-. Reproduint un anàlisi de *policy frames*, cada discurs es divideix en dues parts, el diagnòstic, el qual defineix el problema públic, i el pronòstic, que pretén proposar una solució a aquest mitjançant promoure determinades polítiques públiques.

En efecte, el treball ens permet afirmar el següent. En primer lloc, existeix una desprotecció envers la prostituta ja que el Codi Penal espanyol no conceptualitza si ha de ser reconeguda com a treballadora sexual. Per altra banda, el marc interpretatiu dominant dels discursos analitzats defineix la dona prostituta com a víctima, relacionant-la amb el tràfic amb finalitats d'explotació sexual.

Tot seguit, aclarir que l'ordenança de civisme de l'any 2006 de Barcelona no ha millorat el desplegament de les polítiques públiques en relació a la prostitució a la ciutat. L'anàlisi del disseny d'aquestes ens indica que és poc coherent si l'objectiu és garantir el dret de les prostitutes degut que les acaba penalitzant doblement per situacions colaterals al treball sexual. En aquest sentit, és necessària una major escolta al sector implicat, el qual percep que els esforços han d'anar dedicats a reduir l'estigmatització i la pobresa que pateix.

En segon lloc, indicar que s'observa una plena invisibilització de l'home com a objecte de les polítiques públiques en el marc interpretatiu dominant. L'home es situa com a client tot i que no se'l responsabilitza. La majoria de discursos opten per penalitzar els traficants i proxenetes. Tanmateix, el concepte de *client* no adquireix una connotació negativa. Destacar que, com exposa la literatura, s'ha evidenciat la importància del llenguatge i les diferències que implica utilitzar *prostituidor* o *client*. A partir d'aquí se'ns planteja una nova futura investigació. Ajuda la invisibilització de l'home en els discursos a seguir estigmatitzant la dona, i, per contra, normalitzar la demanda del primer?

Per últim, s'afirma que el marc interpretatiu en relació al gènere no és congruent ja que el pronòstic no respon coherentment al diagnòstic. D'aquesta manera, tenint en compte que en la majoria de discursos es reflecteix que la desigualtat de gènere és una problemàtica rellevant, únicament una de les set veus analitzades proposa una política d'igualtat com a solució. Per tant, existeix un desequilibri que ens indica una falta d'elaboració en perspectiva de gènere.